

ת"פ 7591/03/18 - פרקליטות מחוז צפון- פלילי נגד ח נ

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 7591-03-18 פרקליטות מחוז צפון- פלילי נ'
(נעציר)

בפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן
בעניין: פרקליטות מחוז צפון- פלילי

המאשימה

נגד

ח נ (נעציר)

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן שייחס לו עבירות אלימות בתוך המשפחה, כלפי אשתו ס.ג. ושלוש בנותיו הקטניות - ט. ילידת 2004, ס. ילידת 2006 ומ. ילידת 2007, אשר מתגוררים כולם יחד עם הנאשם בביתם ב----. העבירות שיוחסו לנאשם הן:

תקיפה בנסיבות מחמירות (קטין או חסר ישע) (ריבוי מקרים) - לפי סעיף 379 + 382(ב)(2) לחוק העונשין, תשל"ז 1977

ניסיון לתקיפת קטין בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 379 + 382(ב)(2) + 25 לחוק העונשין

תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 379 + 382(ב)(1) לחוק העונשין

ואיומים (ריבוי מקרים) - לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

על פי המפורט בכתב האישום המתוקן, החל משנת 2016 ועד עובר ליום 22/2/18 (להלן: "**התקופה הרלוונטית**"), נהג הנאשם להטיל מורא בביתם ולנהוג באלימות כלפי בנותיו הקטניות, והן, כתוצאה מכך, השתדלו לנהוג באופן שלא יעורר את זעמו של הנאשם ויכעיסו. במספר רב של הזדמנויות, במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, ובזמן שהאם שהתה מחוץ לבית, נהג הנאשם לסטור לבנותיו על פניהן ולהכותן בראשן, בצווארן ובגבן ולבעוט בהן, לאחר שאלו לא נשמעו להוראותיו או דרישותיו לבצע מטלות בבית. הנאשם חדל ממעשיו רק לאחר שהבנות ברחו מפניו אל חדרן או אל מחוץ לבית.

עמוד 1

במהלך התקופה הרלוונטית, הכה הנאשם בבית, במספר הזדמנויות ובמועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, את ס. וט. באמצעות חגורה וקבקים.

במהלך התקופה הרלוונטית, במספר רב של הזדמנויות, ובמועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, איים הנאשם על אשתו ובנותיו שעה שאמר להן כי אם תדווחנה למשטרה אודות מעשיו או אם ייכנס לכלא, יגרש הנאשם את אשתו ויהרוג אותן.

במהלך התקופה הרלוונטית, בהזדמנויות שונות ובמועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, איים הנאשם על ט. בכך שאמר לה כי יהרוג אותה וכי היא תגרום לו לכך במעשיה.

במהלך שנת 2017, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, כשהבחין הנאשם כי הכביסה אינה מקופלת ומוטלת על הרצפה לאחר שביקש מס. לקפלה, נטל חתיכת ברזל המשמשת להכנת טוסטים והיכה באמצעותה את ס. על ידה.

במהלך שנת 2017, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, הכה הנאשם את ט. וסטר לה על פניה לאחר שלא טיפלה בכביסה.

במהלך שנת 2017, במועד אשר אינו ידוע במדויק למאשימה, ביקש הנאשם מס. לשטוף כלים אך היא התעלמה מבקשתו, הנאשם חזר וביקש ממנה לעשות כן אך היא סירבה. כשקם הנאשם לעברה, ניגשה ס. לשטוף כלים, או אז היכה אותה הנאשם באמצעות ידיו, על צווארה, ראשה וגבה.

סמוך ליום 25/8/17 הרעישו הבנות כשרבו ביניהן, והנאשם התעורר בבהלה משנתו, קם מהספה, אחז במגב שטיפה וביקש להכות באמצעותו את ט.

האם שהייתה אותה עת במקלחת, הכניסה את ט. לחדר המקלחת ונעלה את הדלת. לאחר שהנאשם הורה לאם לפתוח את הדלת, היא עשתה כן, והנאשם הכה את ט. באמצעות המגב בראשה, בצווארה, גבבה ובידיה עד אשר נשבר המגב מעוצמת המכות על גופה. בנוסף תקף הנאשם את האם שניסתה לגונן על ט. בכך שאחז ולחץ על גרונה תוך שהוא מצמיד אותה לקיר, סטר לפניה והכה אותה בידיו.

האם השליכה את הטלפון הנייד שלה לעבר מ. תוך שזעקה לה שתתקשר למשטרה, הנאשם נטל את המכשיר הנייד, סטר למ. על פניה ומנע ממנה מלהתקשר למשטרה ומ. וט. ברחו מהבית.

עוד על פי כתב האישום, לאחר חודש ספטמבר 2017, באחד מסופי השבוע ובמועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, על רקע ויכוח בין הנאשם לבין ט', אחז הנאשם במלקחיים והיכה באמצעותם את ט.

ביום 4/2/18 בשעות הערב, ביקש הנאשם מס. כי תשנה את הערוץ בטלוויזיה ותביא עצי הסקה לתנור החימום,

אך היא לא הגיבה שכן הייתה עסוקה בענייניה.

בתגובה לכך, נטל הנאשם עץ הסקה, ניגש אל ס', צעק עליה כי אינה מקשיבה לו והכה אותה בראשה ובאפה, על אף תחינותיה שלא יכה אותה.

הבנות הודיעו לאם, שלא הייתה בביתה, על המקרה, טיפלו בס', נכנסו לחדר ושהו בו.

כששבה האם בשעות הערב לבית, נכנסה לחדרה של ט. וזו סיפרה לה את שאירע. הנאשם שנכנס לחדרה של ט' ושמע זאת, כינה את ט' "שקרנית", אמר לה "את מלשינה?", והתקרב לעברה על מנת להכותה אך האם עמדה ביניהם כחיץ. על אף זאת, שלח הנאשם את ידיו אל מאחורי גבה של האם, אחז בראשה של ט' וחבט בו בקיר.

ביום 18/2/18 התגלע ויכוח בין הנאשם לבין ט', לאחר שזו שבה מבית הספר, והנאשם ראה שהיא לבשה מכנסי ג'ינס קרועים. הנאשם נטל מלקחיים המשמשים לתנור וביקש להכותה באמצעותם, אך ט' נמלטה מהמקום והנאשם רדף אחריה באזור סלון הבית.

האם פתחה את דלת הבית עבור ט' ואמרה לה לברוח החוצה, אך הנאשם נעל אותה ונטל את המפתח תוך שאיים על האם באומרו: "אם תפתחי את הדלת, אני אהרוג אותך". הנאשם המשיך ואיים על ט' באומרו כי יהרוג אותה בחורשה מבלי שאיש ידע ויעבור את גבול ישראל.

האם ניסתה להרגיע את הנאשם ושרפה את מכנסיה של ט. בתנור.

2. לאחר שהתקיימה ישיבת הוכחות אחת בה העידו שלושה עדים, הגיעו הצדדים ביום 2/8/18 להסדר טיעון, לפיו כתב האישום תוקן למתכונתו שפורטה לעיל. הנאשם הודה והורשע והוסכם כי הטיעונים לעונש יהיו "פתוחים".

3. עוד באותו יום, 2/8/18, העידה מטעם ההגנה אשתו של הנאשם, הגברת נ', כעדת אופי לעונש מטעם הנאשם, וב"כ המאשימה טענה לעונש. בסוף טיעוניה של המאשימה, ביקש ב"כ הנאשם, לאחר שהבעתי את דעתי כי דרוש תסקיר טרם העונש, לדחות את טיעוניה לאחר שיתקבל תסקיר שרות המבחן.

תסקיר שרות המבחן

4. הנאשם שלל בפני שרות המבחן נזקקות טיפולית כלשהי והשליך את האחריות למעשיו על גורמים שונים. על כן, ובהיעדר מוטיבציה ומוכנות של הנאשם להתגייס להליך טיפולי, שרות המבחן לא המליץ על חלופה עונשית בעניינו של הנאשם או על שיקום במסגרת הקהילה בדרך שיכולה להפחית את מסוכנותו.

על פי התסקיר מיום 13/9/18, הנאשם בן 55, נשוי בפעם השלישית ואב לשישה ילדים משתי מערכות נישואין. טרם מעצרו עבד הנאשם כמפעיל ציוד מכני כבד ומסר כי סבל מבעיות בריאות, כי הנו חולה סכרת, וכי עבר מספר צנתורים.

הנאשם נולד בסוריה ועלה ארצה בהיותו בן 4 עם משפחתו. הנאשם לא השתלב במסגרת בית ספר ואינו יודע קרוא וכתוב.

הנאשם נישא לאשתו המתלוננת לפני 14 שנה. האישה בת 46 חלתה לפני מספר שנים במחלת הסרטן ועברה לאחרונה ניתוח.

שרות המבחן מסר כי בהתאם למידע הקיים אצלם, טרם הנישואין סיכם הנאשם עם המתלוננת כי ילדיו (שלושה) מנישואיו השניים יגורו עמם בביתם המשותף, אך עקב התדרדרות ביחסים, לאחר הולדת בתם הראשונה, נותר הנאשם בחווייתו כי אשתו הזניחה את ילדיו. עוד נמסר כי היחסים בין השניים נפגעו והנאשם נקט אלימות כלפיה מה שגרם לה להתלונן במשטרה, והוא אף הצהיר בפניה כי היא מגורשת.

עוד נמסר, כי בני הזוג היו פרודים במשך כשנה וחצי, וכי המתלוננת התגוררה בבית הוריה ב---, אז היה הנאשם במעצר בית בגין אלימות כלפיה ובהמשך אף ריצה עונש מאסר. בהמשך חזרו השניים לחיות יחד.

נמסר כי לחובתו של הנאשם הרשעה קודמת בגין עבירות תקיפה סתם, תקיפה סתם של קטין בידי אחראי, תקיפת בת זוג הגורמת לחבלה של ממש, התרת נישואין בעל כורחה של האישה, הפרת הוראה חוקית והיזק לרכוש במזיד, וכי הוא נדון למאסר לתקופה של 12 חודשים.

בהתייחסו לעבירות - טען הנאשם כי בנותיו הפסיקו להישמע להוראותיו, שלו ושל המתלוננת, לאחר שהמתלוננת קנתה להם מכשירי טלפון חכמים, כי לא הכינו שיעורי בית ונרדמו בכיתה. עוד מסר הנאשם כי אחת מבנותיו התלבשה בצורה שאינה הולמת את המסורת בעדה הדרוזית אליה שייכת המשפחה ולא נשמעה לגבולות שניסו להציב לה.

הנאשם טען כי סטר לבתו הבכורה לאחר שלא נענתה לאמה וכי מעבר לכך לא ביצע את המיוחס לו והודה על מנת לסיים את ההליך הפלילי.

הנאשם תיאר את עצמו בפני שרות המבחן, כאב אוהב, דואג ומחנך ושלל אלימות כלפיהן או כלפי המתלוננת. הנאשם טען כי צעק ואיים על בנותיו אך לא נקט באלימות. הנאשם השליך את האחריות על מעצרו על גורמי החינוך, הרווחה ואכיפת החוק וטען כי בכתב האישום צוינו בין היתר עבירות שעליהן כבר נשפט.

שרות המבחן ציין כי לא היה באפשרותו להיפגש עם הקטינות ולהביא את עמדתן, בהתאם להחלטת בית המשפט, בשל היותן קטינות.

משיחה שקיים שרות המבחן עם העו"ס המטפלת במשפחה עלה כי בשנים האחרונות התקבלו מספר דיווחים על אלימות קשה שנקט הנאשם נגד בני משפחתו ותוארה אורח אלימה הכוללת איומים והטחת האשמות במתלוננת. צוין כי המתלוננת מטופלת במרכז למניעת אלימות בקריית שמונה, וכי הבנות משולבות במועדונית

לאחר שעות הלימודים. עוד נמסר על קשיים רבים במשפחה, בהם קשיים כלכליים, וקשיים בחינוך הבנות, עמם מתמודדת המתלוננת לאחר מעצרו של הנאשם.

התרשמות העו"ס הייתה כי ישנה חשיבות לשילוב הנאשם בהליך טיפולי.

שרות המבחן התרשם מהנאשם כמי שמחזיק בתפיסות מגדריות נוקשות ומחנך את ילדיו מתוך תפיסה פטריאכלית נוקשה. הובאה ההערכה כי שיטות אלה אינן משיגות את מטרותיו של הנאשם, ולעיתים אף משיגות תוצאה הפוכה, מה שגורם לו לתחושת תסכול, ואזי התנהגותו האלימה מול בנותיו מחמירה.

שרות המבחן העריך כי הסיכון להישנות ביצוע עבירות על ידי הנאשם הינו גבוה.

ראיות לעונש

5. מטעם ההגנה העידה המתלוננת, הגברת נ'

אשת הנאשם אמרה כי היא אוהבת ומאמינה בבעלה. עוד שיתפה, כי היא מתמודדת עם קשיים בפרנסת המשפחה ובחינוך בנותיה, במיוחד אחרי הניתוח שעברה. בנוסף שיתפה בחשש מהמצב הביטחוני וממגורים ליד הגבול ללא בעלה. הגברת נ' שיתפה כי בנותיה אוהבות את אביהן ורוצות שיערוך שינוי קל, וכי הן מעוניינות בחזרתו הביתה. עוד מסרה כי בתה הקטנה מטופלת בבית החולים בצפת וזקוקה לסיוע הנאשם.

טיעוני הצדדים לעונש

הטיעונים לעונש נשמעו בשתי ישיבות. ביום 2/8/18, טענה המאשימה לעונש וכן נשמעה עדותה של הגברת נ' אשתו של הנאשם, וביום 17/9/18 טען ב"כ הנאשם לעונש ונשמע דבר הנאשם עצמו.

אציין, כי בפתח הישיבה מיום 17.9.18, נשאל הנאשם לגבי דבריו, שנאמרו בתסקיר, לפיהם הודה במעשים שלא עשה רק כדי לסיים את ההליך המשפטי. הנאשם השיב במפורש כי עשה את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, וחזר על הודאתו.

6. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה התייחסה לאווירה הקשה והאלימה ששררה בבית המשפחה בעקבות מעשיו של הנאשם כפי שתוארו בכתב האישום המתוקן.

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו ועל כך שמדובר בפגיעה קשה בערכים אלה.

נטען כי העבירות בוצעו על ידי הנאשם, וכי הוא האחראי הבלעדי לביצוען. נטען כי הנזק הנפשי הצפוי מהאלימות שהפעיל, הינו ברור והוא גדול מהנזק הפיזי שנגרם.

ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם אינו מגלה מודעות לחומרת מעשיו למרות יכולתו להבין את משמעותם.

ב"כ המאשימה הפנתה למדיניות הענישה בעבירות מעין אלה וטענה כי הפסיקה קבעה שבגין מקרים בודדים של אלימות נקבע מתחם עונש שנע בין 8 חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשים.

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם במקרה זה הוא בין שנתיים ועד ארבע וחצי שנות מאסר בפועל.

באשר למיקום העונש בתוך המתחם, נטען כי העונש אינו פוגע בנאשם באופן יוצא דופן וכי היא אינה מבקשת להפעיל את המאסר על תנאי שתלוי נגדו בגין עבירות אלימות קודמות של הנאשם נגד בת זוגו.

לזכותו של הנאשם, ציינה המאשימה את החיסכון בזמן השיפוטי ואת מניעת העדתן של אשתו ושל בנותיו הקטינות, והסבירה כי זו הסיבה לתיקונים שנערכו בכתב האישום בהסדר הטיעון.

ב"כ המאשימה טענה כי על אף דברי האם, ולמרות רצונה בשחרורו של הנאשם כדי שייסע לה, יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל בהתאם למדיניות הענישה.

בסופו של דבר ביקשה ב"כ המאשימה ממושך למקם את עונשו של הנאשם ב"אמצע העליון" של המתחם לו טענה יחד עם מאסר על תנאי.

בדיון שהתקיים ביום 17/9/18 הוסיפה המאשימה על טיעוניה לעיל, הפנתה לאמור בתסקיר שרות המבחן וחזרה על בקשתה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל ממושך על אף המצב המשפחתי הקשה שתואר על ידי אשתו.

7. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם חלק על מתחם העונש לו טענה המאשימה וביקש להתייחס לכל העבירות בכתב האישום כאירוע אחד שלגביו יש לקבוע מתחם עונש אחד.

נטען כי לא מדובר במעשי אלימות ברף חומרה גבוה שכן לא נגרם נזק פיזי, לא למתלוננת ולא לבנות והוסיף כי המעשים מטבע הדברים גרמו לכאב, סבל ופגיעה נפשית.

ב"כ הנאשם טען כי מדובר בפגיעה ברף הבינוני וכי אין במעשיו של הנאשם אכזריות ומטרתם הייתה חינוכית.

ב"כ הנאשם טען כי כתב האישום תוקן בצורה משמעותית וכי העבירה החמורה שבו נמחקה וכן הרבה מן העובדות.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם לא תכנן את מעשיו, אלא הפעיל שיקול דעת מוטעה על רקע רצונו לחנך את בנותיו, בהיותו דתי שמרני.

ב"כ הנאשם סבר כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בפועל והפנה בעניין זה לפסיקה לתמיכה בטענתו.

ב"כ הנאשם טען כי המתלוננת ובנותיה הביעו בפני הפרקליטה את רצון שלא להחמיר עם הנאשם וכי הם מעוניינים לשקם את התא המשפחתי.

ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בתקופה בה היה הנאשם במעצר, תקופה הקרובה לשבעה חודשים, ועונשים נלווים כראות עיניו של בית המשפט.

8. דברי הנאשם

הנאשם הבטיח כי לאחר שחרורו יתנהג "כמו שצריך". הבטיח כי יעזור לבנותיו למרות מה שעבר בכלא, הבטיח להיות סבלני יותר כלפי בנותיו ולדאוג לפרנסתן ו"להיות אבא טוב". הנאשם ביקש סליחה.

דין והכרעה

9. מלאכת גזירת העונש נעשית, על פי הוראות תיקון 113 שבחוק העונשין, בשני שלבים עיקריים. ראשית, יש לקבוע את מתחם הענישה הראוי לעבירה, תוך מתן ביטוי מרכזי לעיקרון ההלימה, בהתחשבות בערכים המוגנים בעבירה ובמידת הפגיעה בערכים אלה, מדיניות הענישה הנוהגת ובהתאם לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. שנית, יש להציב את העונש בתחומי המתחם שנקבע, וזאת על פי נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בנוסף, יש לבחון אם מתקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מתחומי המתחם שנקבע.

10. באשר לשאלה אם מדובר באירוע אחד או מספר אירועים, מצאתי כי ניתן לקבוע מתחם עונש אחד ביחס לכל העבירות בהן הודה והורשע הנאשם, זאת בהתאם לסעיף 40ג לחוק העונשין ולמבחנים שנקבעו בבית המשפט העליון בע"פ 4910/13 ג'אבר נגד מדינת ישראל (29.10.14).

על אף שהמעשים בוצעו במועדים שונים וכלפי קורבנות עבירה שונים שהנם אשתו של הנאשם ובנותיו, מדובר בסדרת מעשי תקיפה ואיומים של הנאשם כלפי בנות משפחתו שבוצעו בתקופה תחומה. חלקו הראשון של כתב האישום מתאר שגרת אלימות ואיומים, תוך ענישה ותקיפה, של הבנות, וכן אלימות כלפי האם, ובחלק זה לא מצויינים כלל מקרים ספציפיים. חלקו האחרון של כתב האישום מביא, למעשה, דוגמאות לאירועים ספציפיים שבהם נעברו עבירות כלפי הילדות. אני סבורה, על אף שהמקרים שפורטו בהרחבה ובנפרד יכולים לבסס גם דרישה לקבוע בגינם מתחם ענישה נפרד, שיהיה נכון לקבוע מתחם כולל, אשר יבטא את ההתנהגות הממושכת, את ריבוי העבירות, וגם את המפורט באותם מקרים ספציפיים. על כן אקבע מתחם עונש אחד לכלל העבירות.

מתחם העונש ההולם

הערכים החברתיים שנפגעו

11. הערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה מעבירת תקיפת קטין הוא הגנה על שלמות גופם, ביטחונם וכבודם של קטינים וילדים, במיוחד בביתם ובתוך התא המשפחתי. הילדים מהווים חוליה חלשה וחשופה בתוך החברה, ויכולתם להגן על עצמם היא נחותה. מחד - הציפייה מילד במשפחה היא לנהוג בכבוד וצייתנות כלפי האחראים עליו, אך באותה מידה זכאים קטינים לחמלה וסובלנות מצדם של הוריהם.

לעניין הפסלות שבעבירות האלימות נגד קטינים ראו את דברי בית המשפט העליון בע"פ 4596/98 **פלונית נגד מדינת ישראל (25.01.00)**:

"בהתאם לכל האמור, יש לקבוע, כי ענישה גופנית כלפי ילדים, או השפלתם וביזוי כבודם כשיטת חינוך מצד הוריהם, פסולה היא מכול וכול, והיא שריד לתפיסה חברתית-חינוכית שאבד עליה כלח. הילד אינו רכוש הורה; אסור כי ישמש שק אגרוף, שבו יכול ההורה לחבוט כרצונו, כך גם כאשר ההורה מאמין בתום-לב שמפעיל הוא את חובתו וזכותו לחינוך ילדו. הילד תלוי בהורה, זקוק לאהבתו, להגנתו ולמגעו הרך. הפעלת ענישה הגורמת לכאב ולהשפלה אינה תורמת לאישיותו של הילד ולחינוכו, אלא פוגעת היא בזכויותיו כאדם. היא פוגעת בגופו, ברגשותיו, בכבודו ובהתפתחותו התקינה. היא מרחיקה אותנו משאיפתנו לחברה נקייה מאלימות. אשר-על-כן, נדע כי שימוש מצד הורים בעונשים גופניים או באמצעים המבזים ומשפילים את הילד כשיטת חינוך, הינו אסור בחברתנו כיום."

גם בעבירת התקיפה נגד בת זוג מוגנים הערכים של שלמות גופה של האישה, חייה, ביטחונה והאוטונומיה על גופה וכן זכותה להיות מוגנת בביתה ומוגנת מפני אלימות בן זוגה.

12. ישנו צורך בהגנה מיוחדת על בני התא המשפחתי מפני אלימות, שכן עבירות אלה מתרחשות בחדרי חדרים, כשהן רחוקות מעיני עדים ומעיני הרשויות וקיים חוסר נכונות של הקורבן לחשוף את העבירות מתוך תלות כלכלית, תלות רגשית, בוש או רצון לשמור על התא המשפחתי. בית המשפט עמד על סלידת החברה מעבירות אלה וכך קבע בע"פ 669/12 **יוסף עמיאל נגד מדינת ישראל (19.04.12)**:

"קשה להלום כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה, ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין."

התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה (ע"פ 4875/11 מדינת ישראל נ' פלוני בפסקה 12 (לא פורסם, 26.1.2012); ע"פ 322/12 מדינת ישראל נ' פלוני (לא פורסם, 18.4.2012)).

נסיבות קשורות בביצוע העבירה

13. כתב האישום מתאר שגרה של רודנות אלימות והטלת אימה על אישה ועל שלוש ילדות, כבנות 11 עד 13 שנים. כתב האישום מתאר מכות על הפנים, על הראש הגב והצוואר, גם בחגורה, במקרה אחד בקבקים, או במלקחיים, או בחתיכת ברזל, או בעץ הסקה. הנאשם אף הטיח את בתו הקטנה בקיר. התמונה המתקבלת הנה תמונה חמורה של השלטת אימה, תוך פרצי עצבים אלימים כתגובה לעניינים בלתי חמורים, וכעונש על סטייה שולית, כך נדמה, מנורמות התנהגות של ילד בביתו.

אומנם עבירות כתב האישום המתוקן נעדרות רכיב של תכנון כלשהו או תחכום אך הן נמצאות ברף חומרה גבוה במיוחד, נוכח ריבויין, בשל תוכן האיומים, בשל האמצעים בהן השתמש הנאשם והאימה שהטיל.

מדובר בהתנהגות שגרתית, המאופיינת בנוקשות מחשבתית ובהיעדרה של התחשבות בזולת. הנאשם לא גילה חמלה כלפי בנותיו, כשל מביצוע תפקידו כמחנך וכאב מנחה, והעדיף להביע זעם בלתי פרופורציונלי על התנהגותן שעה שהמרו את פיו.

על פי התסקיר, "שיטות החינוך", לא הועילו, והביאו לתוצאות הפוכות מאלה שביקש הנאשם להשיג.

כתב האישום משרטט שגרה מייאשת של חוסר שקט תמידי, ואף אימה ממש, לו נדונו אשת הנאשם ובנותיו בביתן, שמא יכעס שוב האב, יכה ויאיים.

חומרה נוספת יש באיומים שהשמיע הנאשם לבנות לבל יתלוננו נגדו, שכן בכך פעל עוד לבודד את המתלוננות מכל מקור סיוע, והגביר את חוסר האונים.

14. לטובת הנאשם יש לציין כי אלימותו, על אף חומרתה ותכיפותה, לא גרמה לחבלות ממשיות, ולא יוחסו לו עבירות של גרם חבלה. בכך פחותה חומרתו של כתב האישום ממקרים קשים יותר בהם נפצעים ילדים על ידי משגיחיהם. לצד האמור, יש לציין כי יכול היה להיגרם למתלוננות נזק, שכן הנאשם הכה אותן בפרץ ספונטני וללא אבחנה.

עוד יש לציין, לטובת הנאשם, כי ניתן להניח לטובתו שמשפחתו ידעה גם רגעי שגרה ברוכה, בין מקרי ההתפרצות. מעדותם של העדים שהעידו, ואף מהאמור בתסקיר, הובא מידע לפיו הילדות אוהבות את אביהן, ונמצאות במצב אמביוולנטי קשה סביב חשיפת המידע לגביו.

15. לעומת הנזק הפיזי שלא נגרם לבנות, אין ספק כי המציאות שבה חיו, לצד אביהן המכה והמתפרץ

הביאה לנזק נפשי. למקרא כתב האישום, המתאר מציאות נפוצה מייאשת ומאיימת - הלב יוצא אל הילדות. מדובר בפגיעה ממושכת, שגרתית ומשמעותית. היעדר התכנון של העבירות אינו סותר את הקביעה כי ההתנהגות מאופיינת באכזריות וברודנות.

16. העבירות כולן בוצעו על ידי הנאשם וחלקו בביצוען הוא משמעותי ובלעדי, והטענה כי האלימות בה נקט הייתה למטרה חינוכית ובאה על רקע היותו דתי לא יכולה להתקבל ולא מהווה הסבר מקל להתנהגותו. "אלימות חינוכית" איננה מקובלת בתרבותנו ובחוקינו, והטוען כי פעל כמחנך בגישתו האלימה לילדיו, אינו זכאי לכל הגנה בגין טענתו.

מדיניות הענישה

17. בתי המשפט חזרו והדגישו את הצורך לייחס לעבירות האלימות בתוך המשפחה חומרה יתרה, וקבעו כי כל עבירות האלימות טומנות בחובן אימה, עלבון והשפלה, ולפיכך צריכות לקבל מענה עונשי ממשי ומרתיע. ראו את הדברים שנאמרו על ידי כבוד השופטת פרוקצ'ה בע"פ 6758/07 **פלוני נגד מדינת ישראל**:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישרו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבתות העבירה למערכת המשטרתית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבתות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

18. יחד עם זאת, כל מקרה נבחן לגופו ובהתאם לנסיבותיו. בחינת מדיניות הענישה מעלה כי נגזרו עונשים במנעד רחב.

א. רע"פ 1952/13 **פלוני נגד מדינת ישראל (24.03.13)**, המבקש הודה והורשע בעבירות

תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות, איומים, ומספר עבירות תקיפת קטין. המבקש נהג באליומות כלפי אשתו וילדיהם במשך 6 שנות נישואיהם. המבקש איים על אשתו שיהרוג אותה ובאחד האירועים הכה אותה בחוזקה ושפך עליה מים קרים, נהג באליומות כלפי ילדיהם הקטנים המשותפים וכלפי בתה של אשתו מנישואיה הקודמים שהתגוררה עימם. המבקש נהג לאחוז בהם בחוזקה עד שהכחילו, משך אותם בחולצתם, תפס בגרונו והכה אותם. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות ועונשים נלווים. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו והטיל עליו 9 חודשי מאסר בפועל והותיר את יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

ב. רע"פ 303/16 **פלוני נגד מדינת ישראל (13.01.16)**, המבקש הודה והורשע בעבירת תקיפה סתם של בת זוגו, בכך שדחף את אשתו שמעדה ונפלה ולאחר מכן בעט בה בעודה על הרצפה. בית המשפט גזר עליו 5 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות ושני מאסרים על תנאי.

ג. רע"פ 5986/09 **סלימאן אבו הדיר נגד מדינת ישראל**, המבקש הורשע בבית משפט השלום בעבירות תקיפת בת זוג ואיומים. המבקש הולם עם אגרופו בבטנה של אשתו ובכתפה, ולאחר זאת איים עליה תוך שהוא מניף מברג לעברה. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו של המבקש וגזר עליו 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ד. עפ"ג (באר שבע) 8139-05-15 **פלוני נגד מדינת ישראל (16.09.15)**, המערער הודה והורשע בעבירות תקיפה בנסיבות מחמירות ואיומים. המערער איים על רעייתו כי יהרוג אותה, תוך שאחז בסכין ונופף בה לעברה, סטר לאחת מבנותיו וניסה לחנוק בת נוספת בעקבות רעש שהקימו בחדרם, במקרה נוסף, בעקבות בקשת אחד הילדים הקטנים לצאת לחבר, חרף סירוב המערער, צעק עליו, סטר לו ובהמשך סטר בפניה של קטינה נוספת, הולם באגרופו בבטנה ומשך בשערותיהן של 2 מבנותיו. בית המשפט גזר עליו 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל, הפעלת מאסר מותנה בן 6 חודשים כך שחודשיים ירצו במצטבר ו-4 חודשים ירצו בחופף, סה"כ ירצה המערער 22 חודשי מאסר בפועל ו-2 מאסרים על תנאי. הערער לבית המשפט המחוזי נדחה, לאחר שהמערער חזר בו מערעורו והביע נכונות להישאר בין כותלי הכלא ולהמשיך בהליך הטיפול אותו עובר.

ה. עפ"ג (באר שבע) 12847-03-15 **פלוני נגד מדינת ישראל (18.03.15)**, המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפה סתם של קטין ע"י אחראי. המערער ניגש לעבר גרושתו והניף ידיו באוויר כמי שמבקש לתקוף אותה. במועד זה בתו הקטינה בת ה-17 אשר שהתה בחדר, קמה ונעמדה מולו על מנת למנוע ממנו לפגוע באמה. הקטינה קיבלה מכה בראשה מידי המערער. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל ו-2 מאסרים על תנאי. בית המשפט המחוזי קיצר את עונשו של המערער ל-4 חודשי מאסר לריצוי בפועל, נוכח בעייתיות משפטית, והותיר את יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

- ו. עפ"ג (באר שבע) 35613-08-11 **פיליפ פבריקנט נגד מדינת ישראל (04.07.12)**, המערער הודה והורשע בעבירה של תקיפת בת זוג ואיומים עליה. בית משפט השלום גזר עליו עונש מאסר לריצוי בפועל לתקופה של 6 חודשים, מאסרים על תנאי, קנס כספי ופיצוי. בית המשפט המחוזי, בהסכמת המדינה, ובשל השינוי החיובי שעבר המערער, קבע כי 6 חודשי המאסר בפועל ירוצו בדרך של עבודות שרות.
- ז. עפ"ג 22007-03-14 **אמראה זלאן נגד מדינת ישראל (20.05.14)**, המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות, בעבירות תקיפת קטין ותקיפת קטין בנסיבות מחמירות. המערער כעס על שלושה מילדיו וגירש אותם מהבית, ולאחר שחזרו בשעת לילה היכה אחד מהם עם מקל על ידיו ורגליו וכך גם לילד השני. כשבתו העירה לו כך הוא גירש אותה מהבית וכשחזרה סטר על פניה. באישום שני תקף את בתו בכך שהכה אותה באמצעות חגורה. בית המשפט גזר עליו 24 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי קיבל חלקית את ערעור המערער והורה כי עונש המאסר בפועל שירצה המערער יהיה לתקופה של 15 חודשים.
- ח. עפ"ג (באר שבע) 17237-09-14 **סמי חסן נגד מדינת ישראל (03.12.14)**, המערער הודה והורשע בעבירות תקיפת קטין ותקיפת קטין בנסיבות מחמירות. המערער כעס על שלושה מילדיו וגירש אותם מהבית, ולאחר שחזרו בשעת לילה היכה אחד מהם עם מקל על ידיו ורגליו וכך גם לילד השני. כשבתו העירה לו כך הוא גירש אותה מהבית וכשחזרה סטר על פניה. באישום שני תקף את בתו בכך שהכה אותה באמצעות חגורה. בית המשפט גזר עליו 24 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי קיבל חלקית את ערעור המערער והורה כי עונש המאסר בפועל שירצה המערער יהיה לתקופה של 15 חודשים.
- ט. ת"פ (טבריה) 39032-06-15 **מדינת ישראל נגד פלוני (09.09.15)**, הנאשם, בעל עבר פלילי, הורשע על יסוד הודאתו בעבירות תקיפה סתם של בת זוג, תקיפה סתם של קטין ע"י אחראי ואיומים. הנאשם איים על רעייתו כי ירצח אותה. במועד אחר, הנאשם תקף את ילדיו הקטינים בסטירות ובדחיפה, תוך כדי איומים על רעייתו וילדיו. במועדים נוספים, נהג הנאשם לאיים על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה. בית המשפט השית עליו 8 חודשי מאסר בפועל ושני מאסרים מותנים.
- י. ת"פ (פתח תקווה) 57587-07-14 **מדינת ישראל נגד פלוני (28.02.016)**, הנאשם הודה והורשע בתקיפת בתו הקטינה. הנאשם הכה אותה באגרוף בפניה והוסיף בכך גם כאשר שכבה על מיטתה בעקבות ויכוח ביניהם. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר על תנאי, צו פיקוח וצו של"צ.
- יא. ת"פ (עכו) 33479-05-12 **מדינת ישראל נגד א' ג' (09.04.13)**, הנאשם, בעל עבר פלילי, הורשע על יסוד הודאתו בריבוי עבירות של תקיפה סתם של בת זוג ובריבוי עבירות של תקיפה סתם של קטין ע"י אחראי. בית המשפט השית על הנאשם עונש של 18 חודשי מאסר בפועל, הפעיל מאסר מותנה אשר היה תלוי נגד הנאשם, חלק בחופף וחלקו במצטבר, כך שנגזר על הנאשם לרצות מאסר בפועל למשך 30 חודשים ו-2 מאסרים מותנים.

יב. ת"פ (אילת) 6199-12-15 **מדינת ישראל נגד אברהם אסלי זאדא (19.07.17)**, הנאשם הודה והורשע בעבירת תקיפת בת זוג, במהלך ויכוח בין השניים, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שסטר על פניה. בית המשפט גזר עליו 2 מאסרים על תנאי, פיצוי, קנס והתחייבות.

19. לאור האמור לעיל ובהתחשב בנסיבותיו של מקרה זה, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם הכולל לכל עבירות כתב האישום הוא בין 10 ועד 24 חודשי מאסר בפועל. יצוין כי בעבירות אלימות במשפחה מוביל לא פעם אינטרס של שלמות תא המשפחתי, המכתיב צורך ממשי באיתור מסלול טיפולי. אשר על כן, ניתן לומר כי בעבירות אלה מקובל לא פעם לסטות ממתחם הענישה לשם שיקום וטיפול, ואולם זאת, כמובן, רק בהתקיים שיתוף פעולה, והמלצה מיטיבה.

20. עיינתי גם בפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם, בה הוטלו על נאשמים עונשים הנעים בין מאסרים על תנאי, צווי מבחן וצווי של"צ, דרך מאסרים בפועל לתקופות שונות לריצוי בדרך של עבודות שרות ועד 6 חודשי מאסר בפועל. נכון הדבר כי מדובר בענישה מקלה בעבירות דומות לעבירות שבוצעו בתיק זה, יחד עם זאת יש לזכור כי הענישה היא לעולם אינדיבידואלית המתחשבת בנסיבותיו של המקרה העומד בפתחו של בית המשפט, ומדיניות הענישה הנוהגת היא אחד השיקולים שיש לקחתם בחשבון ואינה השיקול הבלעדי.

גזירת עונשו של הנאשם

21. בגזירת עונשו של נאשם, בית המשפט רשאי להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40א לחוק העונשין, ובלבד שהעונש שייקבע לא יחרוג ממתחם העונש ההולם שנקבע לעיל.

שמעתי את דבריה של אשת הנאשם לעונש, ואת בקשתה כי בעלה יחזור בהקדם הביתה.

דברים אלה נאמרו ממצוקה כלכלית ואישית. האישה והילדות נמצאות במחסור ואולי אף בעוני, מאז נעצר המפרנס העיקרי.

המתלוננת, לדבריה, חולה במחלה קשה, ונזקקת לסיועו של הנאשם, בעיקר בתחום החומרי.

דבריה של המתלוננת ישפיעו השפעה ממשית על תוצאת הליך זה, ואולם הם אינם חזות הכל.

אלמלא עמדת האישה, שמצאתיה כנה, ושפנתה לבית המשפט בייאווה מפאת מצב המשפחה, נכון היה לגזור על הנאשם עונש שקרוב לעונש המקסימום במתחם הענישה.

לזכותו של הנאשם יש לזקוף את הודאתו שבה חסך זמן שיפוטי ועדויות, לרבות עדות אשתו, ואולם מלבד נקודה חיובית זו, נסיבותיו האישיות משפיעות ברובן לחומרא.

בגישתו של הנאשם בפני שרות המבחן גילה ליקוי חמור בקבלת אחריות על מעשיו, ולמעשה התנער מרובם, על אף שהודה במיוחס לו, ולמרות שחזר על הודאתו במפורש.

גישתו של הנאשם חסרת אמפטיה, מאופיינת באגואיזם ובהתמקדות עצמית והאשמת הזולת. הזולת, במקרה זה, הנו ילדות רכות ואישה שנאלצת להגן על עצמה ועל בנותיה.

הנאשם אינו מכיר בדפוסיו האלימים, והוא שלל נזקקות טיפולית כלשהי בתחום זה למרות ששרות המבחן ראה צורך ממשי בטיפול ובליוי. שרות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות מעשי אלימות במשפחה על ידי הנאשם בעתיד.

גם מאסר קודם בגין עבירות דומות במשפחה לא הרתיע את הנאשם.

לחובתו של הנאשם הרשעה קודמת משנת 2013 בגין עבירות תקיפה סתם, תקיפת קטין על ידי אחראי, תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, התרת נישואין על כורחה של האישה, הפרת הוראה חוקית והיזק לרכוש במזיד. על הנאשם הוטל מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים.

למרבה הצער, חוששני שמא ייצא הנאשם ממאסר זה, כלעומת שבא, בהיעדר התערבות טיפולית, ויש רק לקוות כי אימת הדין, והמאסר המשמעותי הנוכחי, ישפיעו על התנהגותו בעתיד, וכי יעמוד בהתחייבותו שהשמיע בטיעוניו לעונש.

סיכומי דבר הנו, כי ראיתי הכרח בגזירת מאסר משמעותי ובהרחקה נוספת, ואולם אתן משקל לעמדת המתלוננת, כך שהעונש ייקבע שלא בקצהו המחמיר של מתחם העונש.

סוף דבר

22. **לאור כל האמור לעיל אני קובעת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. 13 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם מיום 22/2/18.

ב. חמישה חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר כל עבירת אלימות בתוך המשפחה לרבות עבירת אימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, ל' תשרי תשע"ט, 09 אוקטובר 2018, במעמד הנוכחים.
עמוד 14

